

Sedím ve voze čínské značky Dongfeng pochybné kvality a přemýšlím nad tím, jak asi dopadl tenhle model v crash testu. Jedeme z města Nan-čchang na jih k městu Kuej-jü v provincii Kuang-tung a je to příšerná dálka. Pan Šen a pan Li tvrdí, že je to kousek, což není, ale nemá smysl o tom s nimi diskutovat, protože vnímání prostoru a času je tady v Číně zcela jiné než u nás v Evropě. Panu Li jsem při zastávce na čerpací stanici zakázal hovořit, protože mu tak smrdí z pusy, že se k nám stahují mouchy z širokého okolí. Pan Šen mi vysvětlil, že pan Li je přesvědčený o tom, že čištění zubů je nezdravé. Řekl jsem mu, že je mi to jedno, že to chápu, když si to z nějakého důvodu myslí, ale pokud chce v mojí přítomnosti mluvit, tak ať třeba spolkně mejdlíčko ze záchoda, aby mu z té huby aspoň nesmrdělo, a čistit si je nemusí, ale do té doby bude mlčet. Šen mi řekl, že se mu to pokusí navrhnout, a od té doby je ve voze ticho. Už dvě hodiny. Dongfeng drkotá po dálnici a za okny ubíhá monotónní noční temnota. Pojedeme ještě dlouho a míříme na místo, nad kterým by vám zůstal rozum stát. Kdysi už jsem tam byl a přísahal jsem, že se tam už nikdy v životě nechci vrátit.

Můj život už delší dobu není oddělený dnem a nocí. Den i noc je relativní, protože v mém světě nezaručují vůbec nic. Plus sedm hodin od našeho evropského času. Plus šest ho-

din čekání na letadlo ve Vídni. Plus devět hodin letu z Vídně do Šanghaje. Minus dvě hodiny spánku na zemi pod lavicí na letišti v Šanghaji. Plus další tři hodiny zpoždění letu do Kantonu. Plus tři hodiny letu z Kantonu do Čcheng-tu. Minus pět hodin na ubytování a spánek. Plus hodina a půl večere. Plus sedm hodin jednání. Minus čtyři hodiny časového pásma v Bangladéši. Minus sedm hodin letu z Čcheng-tu do Dháky. Tři hodiny zácpa. Dopravní. Přičítám a odčítám čas. Někdy je světlo, někdy je tma. S časem mám vůbec neustálé potíže. Stále ho nemám. Přibývá a ubývá jako odliv, ale nekoordinovaně. Časové zóny protékají kolem a křiví mou realitu jako černá díra prostor kolem sebe. Všechno je relativní. Teď je noc, ale za pár minut vyjde slunce a já jsem tuhle noc zase nespál. Na den a noc se nemůžu spoléhat. Počítám čas. A i to už jsem dávno vzdal. Kolem vozu se mihla cedule s nápisem Kuej-jü. Blížíme se na místo, které by se dalo označit za peklo na zemi. A také jím je.

Lidé v naší, té lepší, západní společnosti, se neustále něčeho bojí. Žijeme v nepřetržitém strachu. Bojíme se aut, kol, migrace, nezaměstnanosti, budoucnosti, minulosti, přítomnosti. To všechno nás neustále ohrožuje. Připadáme si v pasti, v ohrožení a neustále máme z něčeho strach. Ze změny, ze stagnace, z recese. Máme pocit, že jsme pod neustálým tlakem, a málokdo si umí představit, jak doopravdy vypadá místo, kde mají lidé opravdový strach. Ze života, z budoucnosti i z minulosti. Jen ze smrti ne. Ta bývá často mnohem milosrdnější než setrvávání v téhle podivné realitě.

V tomhle městě se likviduje odpad. Plasty, oblečení, počítače a elektronika, telefony, jednorázové obaly, prostě všechno.